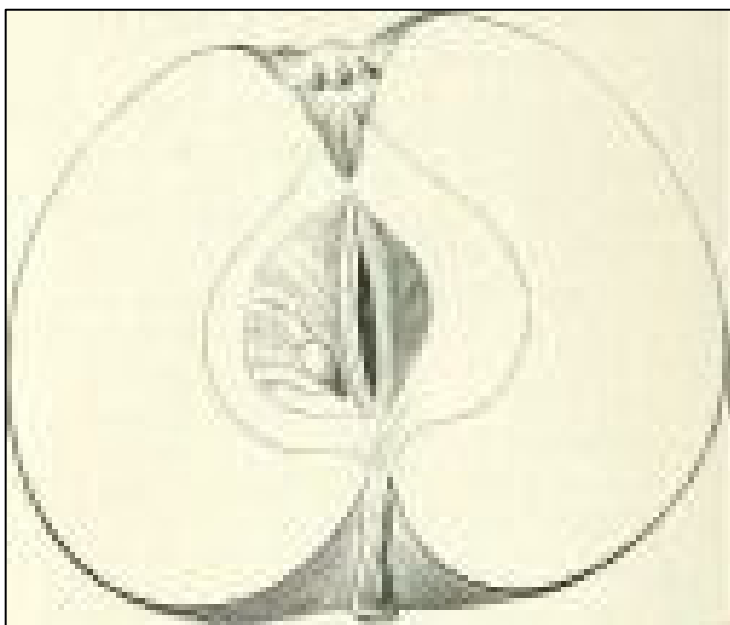


Tyra Matthiesens æble

Karsten Hansen: "Ævlerier" – 14 af 15



Tyra Matthiesens æble

Man skal være noget særligt som æble for at få en plads blandt de gode i november. Tyra Matthiesen er ikke rigtig noget særligt – men vi fortæller hendes historie alligevel. Modertræet stod i en husmandshave i Gundsømagle ca. år 1830. Det stod på en lav vold, som vel engang havde været havegærde. Pomologen Claus Petersen Matthiesen fik træet forevist i 1880 og tog podekviste for at lade det indgå i sin enorme samling på mere end 1000 sorter. Træet blev et par

år senere navngivet af Jeremias Wøldike, som da havde forladt Himmerland og havde taget embede i Kværndrup på Fyn. Claus Matthiesen skriver i 1913 om navngivningen: "Det navn æblet nu bærer, gav Wøldike det efter mit ældste barn, dog uden mit vidende og ikke med min billigelse, men da Wøldike allerede havde meddelt kviste deraf til andre, bad han mig om ikke at forandre det.

Afdøde kultusminister Fischer, til hvem jeg havde sendt frugter, satte sorten højt og foranledigede, at den blev forelagt Haveselskabets bedømmelsesudvalg, der tildelte den certifikat i 1890. Sorten har vundet udbredelse og træffes nu bl.a. i franske kataloger". Den gode Matthiesen var da herrestolt over at hans datters navn på den måde blev hædret både her og der. Han hyldede ellers en orden, hvor en ny æblesort fik navn efter det sted den kom fra – men når Wøldike nu havde givet den datterens navn!!

Tyra Matthiesen er et meget sundt træ, som tåler vind og dårlige forhold. Æblerne er store, fladrunde og ved modenhed med brunrød dækfarve på solsiden. Det er et godt spiseæble fra november. Dets store sundhed taget i betragtning burde det måske have haft en bedre plads i æblehistorien. Ved de store frugttræsundersøgelser i årene omkring 1920 er der stort set ikke fundet træer af Tyra Matthiesen hverken i plantager eller planteskoler. I dag står Tyra Matthiesen i Wøldikes æblehave i Øster Hornum, for selv om Jeremias Wøldike flyttede fra byen inden han navngav æblet, skulle der nu alligevel være en plads til det i samlingen.